

רשימות
ע"פ
מבוא

התועלת הראשון הוא כמצוות. והוא לבאר דין עבד עברי [הנמכר בגנבתו]⁹⁸ ביציאתו מרשות הארון לחפשי. ואלם התועלת בזאת המצוה וכמה שידמה לה* הוא מכוון. והוא לסבב שלא ישאר איש או אשה מישראל בשפלות ודלות מתמיך. אבל יתנהגו משפלותם ועניים בזכרם כי עור מעט יצאו חפשים מעבודתם וישוכו להם קרקעותיהם אשר מכרם. וה כי כבא השנה השביעית יצאו לחפשי, או בויבל [אם היה נרצע או שמכר עצמו]⁹⁹ וביובל ישוכו להם קרקעותיהם [וכשנת השמיטה יפטר ממה שנתחייבו לאחיהם מן הכספים או שחייס]⁹⁸. והנה בזה קצת נחמה לדלים האומללים.

רשימות

לקט

קטז

שבע יפול צדיק וקם

"שבע יפול צדיק וקם" (משלי כד, טז) הביאור בזה, שהצדיק נופל אך לא מתחייאש, ולכן עדיין נקרא צדיק. כיוון שיש לו תקוה להתיצב על דרך הטוב, וכל זמן שהאדם כמצב של "קם" הוא עדיין צדיק, וכרגע שהוא מתחייאש, אז נעשה פורק עול; ההבדל בין צדיק ופורק עול, הוא כמחשבות שלו, כשעת נפילתו... היה מדובר שאסור להבהל, ולפחד ממצב של נפילה, רק מיאוש צריך להזהר, ברגע שאדם משלים עם המצב של נפילה, אז הוא כסונה. היה אומר שזה יסוד גדול, שאפילו למדנים ובקיאים גדולים, לא יודעים אותו, **אפשר ליפול אף פעמים ועדיין נשאר צדיק**. כלי יאוש, האדם נשאר במצב של עול תורה ועול יראה, "הכל כדרי שמים חוק מיראת שמים" (כרכות לג:), כל זמן שלא מתחייאש, עדיין נקרא מקבל עול מלכות שמים, וכשמתחייאש ח"ו, נעשה מומר לדבר אחד, והוא "אויס" צדיק. אדם שנופל כסדר הוא לא מופרך. "שבע יפול צדיק וקם".

לכי מרדכי צוקרמן - שבע בני

חוב הכחורים הנפלים בעצבות, וזהו משום שהם נשלו באחת מן העבירות היוצאות מן תאות נשים. אם בחזר נפל לעצבות מחמת שחטא, צריך להודיעו שהיו גם אחרים שחטאו. בחזר שחטא צריך לדעת שאם הוא הצטער כשעה⁴⁴² שחטא⁴⁴³ קרוב הדבר שלכסוף

יעשה תשובה⁴⁴⁴, אם לא קודם שיתחתן או עכ"פ לאחר שיתחתן, ותשובה מכפרת על הכל^{445, 446}